

Ν. 2985/4-2-02 (ΦΕΚ 18 Α) : Προσαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων στο Σύνταγμα

Άρθρο 1

1. α) Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Κ.Α.Α.Α.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2882/2001 (ΦΕΚ 17 Α'), η λέξη "δεύτερο" αντικαθίσταται με τη λέξη "τρίτο".

β) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

"Σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται από τον παρόντα Κώδικα ή την κείμενη νομοθεσία ως προϋπόθεση κήρυξης της απαλλοτρίωσης η ενέργεια ή η διατύπωση γνώμης από οποιαδήποτε αρχή ή υπηρεσία και δεν τάσσεται προθεσμία για τη διατύπωση αυτής, η προθεσμία αυτή είναι δύο μήνες από την περιέλευση σε αυτήν της σχετικής πρόσκλησης. Εάν εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η κήρυξη της απαλλοτρίωσης χωρεί νομίμως."

γ) Στο ίδιο άρθρο του Κ.Α.Α.Α. προστίθεται παράγραφος 7, ως εξής:

"7. Εφόσον υπόχρεος για την καταβολή της αποζημίωσης είναι το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., απαιτείται βεβαίωση του αρμόδιου για την έκδοση της πράξης οργάνου για το μέγεθος της δαπάνης και τον τρόπο καλύψεώς της, με μνεία του αντίστοιχου φορέα και Κωδικού αριθμού εξόδου του οικείου προϋπολογισμού από την εγγεγραμμένη πίστωση των οποίων πρόκειται να καλυφθεί η εν λόγω δαπάνη. Σε περίπτωση που δεν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό ή η εγγεγραμμένη έχει εξαντληθεί ή είναι ανεπαρκής, αναγράφεται η κατά τα άρθρα 15-18 του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού [Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α')] απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για εγγραφή ή μεταφορά πιστώσεως ή, εν πάση περιπτώσει, η πηγή από την οποία θα καλυφθεί η σχετική δαπάνη. Η βεβαίωση αυτή μνημονεύεται υποχρεωτικά στο προοίμιο της πράξης κήρυξης της απαλλοτρίωσης.

Εφόσον υπόχρεος για την καταβολή της αποζημίωσης είναι Ν.Π.Ι.Δ. ή φυσικό πρόσωπο, με το έγγραφο που απευθύνει στην αρμόδια για την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης αρχή και με το οποίο ζητεί την κήρυξη, πρέπει να προσδιορίζει κατά προσέγγιση την απαιτούμενη για τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης δαπάνη και να δηλώνει ρητά την πρόθεση και δυνατότητα του να προβεί στη συντέλεση μέσα στις νόμιμες προθεσμίες. Η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 15 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή. Στην πράξη κήρυξης της απαλλοτρίωσης περιέχεται υποχρεωτικά όρος κατά τον οποίο ο υπέρ ου πρέπει να καταθέσει σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της πράξης εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένου

πιστωτικού ιδρύματος για το 20% της προβλεπόμενης δαπάνης. Αν η επιστολή αυτή δεν κατατεθεί εμπρόθεσμα, εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 2 του άρθρου 11 του Κώδικα. Αν ο υπέρ ου δεν προβεί στη συντέλεση στις νόμιμες προθεσμίες, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου και των αναγνωρισμένων δικαιούχων σε ποσοστό 50% για τον καθένα."

2. α) Στο άρθρο 7 του Κ.Α.Α.Α., η παράγραφος 3 αριθμείται ως 4, προστίθεται δε νέα παράγραφος 3 ως εξής:

"3. Η απαλλοτρίωση συντελείται και με την καταβολή της αποζημίωσης σε είδος, εφόσον ο δικαιούχος συναινεί σε αυτό με ειδική έγγραφη δήλωσή του. Η ανεπιφύλακτη παραλαβή της αποζημίωσης σε είδος εξομοιώνεται με την έγγραφη συναίνεση.

Αποζημίωση σε άλλο πλην της κυριότητας επί ακινήτου είδος ή με τη μορφή της παραχώρησης δικαιωμάτων επί άλλου ακινήτου επιτρέπεται, με τους όρους των προηγούμενων εδαφίων, μόνο αν οι παραχωρήσεις αυτές προβλέπονται και ρυθμίζονται με ειδική διάταξη. Στις περιπτώσεις αυτές η συντέλεση επέρχεται όταν εκπληρωθούν οι διατυπώσεις που απαιτούνται από τις εφαρμοζόμενες κάθε φορά διατάξεις για την επέλευση των έννομων αποτελεσμάτων της αντίστοιχης δικαιοπραξίας. Η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Κώδικα εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτήν. Επί κινητών πραγμάτων, η συντέλεση επέρχεται με την παράδοση αυτών στον δικαιούχο ή εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο με τη σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται μετά τη δικαστική αναγνώριση του δικαιούχου. Η παράγραφος 5 του άρθρου 8 του Κώδικα εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση αυτήν."

β) Η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου, όπως αριθμήθηκε με την προηγούμενη περίπτωση α', συμπληρώνεται ως εξής:

"Πριν καταβληθεί η οριστική ή προσωρινή αποζημίωση διατηρούνται ακέραια όλα τα δικαιώματα του ιδιοκτήτη και δεν επιτρέπεται η κατάληψη."

3. Μετά το άρθρο 7 του Κ.Α.Α.Α. προστίθεται άρθρο 7Α, ως εξής:

"Άρθρο 7Α

1. Προκειμένου να εκτελεστούν έργα γενικότερης σημασίας για την οικονομία της Χώρας είναι δυνατόν με ειδική απόφαση του Εφετείου, που δικάζει με τη διαδικασία του άρθρου 21 του παρόντος, να επιτρέπεται η πραγματοποίηση εργασιών και πριν από τον προσδιορισμό και την καταβολή της αποζημίωσης. Οι απαλλοτριώσεις του προηγούμενου εδαφίου κηρύσσονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με την οποία προβλέπεται ρητά η δυνατότητα αυτή. Αν η

απαλλοτρίωση έχει κηρυχθεί κατά τις πάγιες διατάξεις και η σχετική ανάγκη ανακύψει μεταγενέστερα, τότε, προκειμένου να ακολουθηθεί η διαδικασία της παραγράφου αυτής, εκδίδεται ειδική πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Τυχόν απαιτούμενες συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις κηρύσσονται κατά τις πάγιες διατάξεις, χωρίς να απαιτείται νέα κάθε φορά πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο διαδικασία κινείται με ειδική αίτηση προς το κατά τα ανωτέρω δικαστήριο, που υποβάλλεται από τον βαρυνόμενο με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης, είτε αυτοτελώς είτε μαζί με την αίτηση για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης. Η κλήτευση των ιδιοκτητών στην περίπτωση αυτή γίνεται κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 19 του Κώδικα.

3. Το δικαστήριο, παρέχοντας την άδεια, υποχρεώνει τον βαρυνόμενο με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης να καταθέσει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, πριν από την κατάληψη του ακινήτου, εύλογο τμήμα της αποζημίωσης, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 70% της κατά το οικείο σύστημα προσδιοριζόμενης αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, άλλως της εκτιμώμενης αποζημίωσης. Η εκτίμηση για την αιτία αυτή του ύψους της αποζημίωσης δεν δεσμεύει τον δικαστή του προσωρινού ή οριστικού προσδιορισμού της, η δε διαδικασία για τον προσδιορισμό αυτόν χωρεί αυτοτελώς, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 19 και 20 ή στο άρθρο 21 του παρόντος. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, από την επομένη της κήρυξης της απαλλοτρίωσης, να κινήσει τη διαδικασία των άρθρων 26 και 27 του Κώδικα για να αναγνωρισθεί δικαιούχος της αποζημίωσης.

4. Αν το δικαστήριο παράσχει την αιτηθείσα άδεια, τότε η παράδοση του ακινήτου ενεργείται κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3, πρώτο εδάφιο, του άρθρου 9 του Κώδικα, ο δε υπέρ ου υποχρεούται να ζητήσει τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης σε ένα (1) μήνα από την κοινοποίηση ή γνώση της απόφασης.

5. Ο βαρυνόμενος, καταλαμβάνοντας, με τις παραπάνω προϋποθέσεις, το ακίνητο, προβαίνει υποχρεωτικά στην έκδοση υπέρ του δικαιούχου ειδικού ομολόγου διάρκειας όχι μεγαλύτερης των δεκαοκτώ (18) μηνών για το υπόλοιπο της αποζημίωσης αυτής. Αν ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης είναι Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτης, τότε, αντί του ομολόγου, παρέχεται αντίστοιχη εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένου πιστωτικού ιδρύματος. Το ομόλογο ή η εγγυητική επιστολή επιστρέφονται αν η αποζημίωση καταβληθεί εντός του χρόνου ισχύος τους, άλλως εισπράττονται από τον δικαιούχο. Αν ο βαρυνόμενος δεν καταβάλει στον δικαιούχο το ακάλυπτο υπόλοιπο της προσωρινά ή οριστικά προσδιοριζόμενης αποζημίωσης σε έξι (6) μήνες από την κοινοποίηση, με επιμέλεια του δικαιούχου, της απόφασης για τον προσδιορισμό αυτόν, τότε το υπόλοιπο επιβαρύνεται με τόκο 2% για κάθε μήνα καθυστέρησης, ο δε δικαιούχος διατηρεί το δικαίωμα κατάσχεσης οποιουδήποτε ιδιωτικού περιουσιακού στοιχείου του βαρυνόμενου, ακόμη και αν αυτός είναι το Δημόσιο ή εξομοιούμενο με

αυτό Ν.Π.Δ.Δ.. Αν η τελικά προσδιοριζόμενη αποζημίωση είναι μικρότερη από το ποσό του τυχόν εκδοθέντος και εξοφληθέντος ομολόγου, τότε η διαφορά επιστρέφεται κατά τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

6. Η κατά το άρθρο αυτό διαδικασία χωρεί κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

7. Σε περίπτωση ανάκλησης των απαλλοτριώσεων αυτών κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του Κ.Α.Α.Α. εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 6 του άρθρου 12. Επίσης στις απαλλοτριώσεις αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 25.

8. Για τα αναγκαστικώς απαλλοτριωμένα ακίνητα δεν εφαρμόζεται η διαδικασία επίταξης. Η διάταξη της παραγράφου 20 του άρθρου 6 του Ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α'), καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργούνται"

4. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 13 του Κ.Α.Α.Α. προστίθεται νέο εδάφιο μεταξύ των δύο εδαφίων της παραγράφου αυτής, ως εξής:

"Αν η συζήτηση για τον οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης διεξαχθεί μετά την παρέλευση έτους από τη συζήτηση για τον προσωρινό προσδιορισμό, τότε για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο συζήτησης για τον οριστικό προσδιορισμό."

5. α) Στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του Κ.Α.Α.Α. προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

"Για τις διαδικασίες της παραγράφου αυτής, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μπορεί να εξουσιοδοτεί τον Προϊστάμενο της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας."

β) Στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

"Οι Γραμματείς των δικαστηρίων υποχρεούνται να αποστέλλουν στις παραπάνω αρχές ξεχωριστό αντίγραφο κάθε απόφασης που αφορά συγκεκριμένη απαλλοτρίωση, προκειμένου αυτό να τεθεί στο φάκελο."

6. Η παράγραφος 6 του άρθρου 15 του Κ.Α.Α.Α. συμπληρώνεται, ως εξής:

"Προκειμένου ειδικώς για τον προσδιορισμό της κατά το άρθρο 13 παράγραφος 4 αποζημίωσης, η εκτίμηση γίνεται σε κάθε περίπτωση."

7. α) Η κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 26 του Κ.Α.Α.Α. προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες.

β) Η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται, ως εξής:

"4. Η αίτηση για την αναγνώριση δικαιούχων κοινοποιείται με επιμέλεια

του ενδιαφερομένου στον προϊστάμενο της αρμόδιας κτηματικής υπηρεσίας, ο οποίος υποχρεούται εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση αυτή να υποβάλλει στο δικαστήριο έγγραφη βεβαίωση περί προβολής ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου στο απαλλοτριούμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίων κτημάτων. Η υποχρέωση αυτή ισχύει, εφόσον με την κοινοποίηση της αίτησης ο ενδιαφερόμενος μνημονεύει τον αριθμό του κτηματολογικού πίνακα του ακινήτου στο οποίο προβάλλει δικαιώματα και επισυνάπτει τους τίτλους ιδιοκτησίας του ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία για τον τρόπο κτήσεως της κυριότητας. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η δίκη διεξάγεται και χωρίς τη βεβαίωση αυτή."